

IMPROVEMENT OF PLANNING METHODOLOGIES OF AUDIT OF CREDIT AND DEBT TRANSACTIONS

Mo'ydinov Ozodbek Olimjonovich,
ADU Iqtisodiyot kafedrası o'qituvchisi
muydinovozodbek3@gmail.com
+998(91)498-9555
Telegramm: @Ozodbek9555

Abstract

This article discusses the improvement of planning methods for auditing credit and debt operations at enterprises. Their content is developed from the set goal and specific tasks set for its implementation.

Keywords: Credit, audit, Planning, obligation, principle. Auditor, debt, debtor, financial period, tax.

Introduction

Annotatsiya:

Ushbu maqolada korxonalarda kredit va qarz operatsiyalari auditini rejalashtirish uslublarini takomillashtirish. Ularning mazmuni qo'yilgan maqsad va uni bajarish uchun belgilangan aniq vazifalardan ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Kredit, audit, Rejalashtirish, majburiyat, tamoyil. Auditor, qarz, qarzdor, moliyaviy davr, soliq.

Kirish

Har qanday faoliyat, clozim. Ularning mazmuni qo'yilgan maqsad va uni bajarish uchun belgilangan aniq vazifalardan kelib chiqadi. Auditning maqsadlari xususan quyidagilardan iborat: buxgalteriya hisobining holatini ekspertiza yo'li bilan baholash, yillik moliyaviy hisobot ma'lumotlarining xaqqoniyligini tekshirish va tasdiqlash valyuta muomalalarini taftish qilish, aksiyalar va boshqa qimmatli qog'ozlar emissiyasi prospektining ma'lumotlarini tasdiqlash, korxonaning moliyaviy barqarorligini mustaxkamlash bo'yicha tadbirlar ishlab chiqish, iqtisodiyot va moliyaviy huquq sohasidagi yangi qonunchilik hujjatlari bo'yicha aniq maslahat (konsultatsiya) o'tkazish va xokazo.

Auditni rejalashtirish chog'ida auditorlik tashkiloti tomonidan qo'llaniladigan me'yorlar №3 «Auditni rejalashtirish» nomli auditorlik faoliyatining milliy standarti (AFMS) bilan belgilanadi. Yuqorida ta'kidlanganidek, audit rejasini puxta tuzmasdan sifatli auditorlik tekshiruvini o'tkazish mumkin emas. Shu boisdan ushbu standartga batafsilroq to'xtalib o'tamiz. Amalda, auditni rejalashtirish jarayoni auditorlik tashkiloti bilan xo'jalik yurituvchi sub'ekt o'rtasida shartnoma tuzilgunga qadar boshlanadi.

Asosiy qism: Rejalashtirish auditorlik tekshiruvini boshlangich bosqichi bo'lib, auditorlar reja tuzilgunga qadar bevosita tekshiruv jarayonini boshlamasliklari lozim.

Standartga muvofiq auditni rejalashtirish quyidagi bosqichlarga bo'linadi:

- a) auditni dastlabki rejalashtirish;
- b) auditning umumiy rejasini tayyorlash va tuzish;
- v) audit dasturini tayyorlash va tuzish.

Ushbu standart har qanday korxonani auditorlik tekshiruvidan o'tkazishda ham audit rejasini, ham audit dasturini tuzishni talab etadi. Darhaqiqat, yirik xo'jalik yurituvchi sub'ektning hisobotlarini tasdiqlash uchun katta auditorlik guruhi tomonidan tekshiruv o'tkazilganida bunday ko'p bosqichli rejalashtirish zarur¹.

Rejalashtirish auditorlik guruhi rahbari tomonidan audit o'tkazishning umumiy tamoyillari kabi, xususiyl tamoyillariga ham muvofiq amalga oshirilishi lozim.

Ular:

- uyg'unlik (komplekslik);
- uzluksizlik,
- maqbullik.

Uyg'unlik tamoyili auditning dastlabki rejasini tuzishdan tortib, to umumiy rejasini va dasturini tuzgunga qadar bo'lgan barcha bosqichlarning o'zaro bog'liqligi va muvofiqligini ta'minlashni nazarda tutadi.

Rejalashtirishning **uzluksizlik tamoyili** tekshiruvda ishtirok etadigan auditorlarga kelishilgan topshiriklar belgilanishi va rejalashtirish bosqichlarining muddatlar hamda tarkibiy bo'linmalar bo'yicha bog'liqligida ifodalanadi.

Auditni rejalashtirishning **maqbullik tamoyili** shundan iboratki, rejalashtirish chog'ida auditorlik tashkiloti o'zi belgilagan mezonlar asosida auditning umumiy rejasini va dasturidan maqbulini tanlash imkoniyatiga ega bo'lishi zarur.

¹ Meliev I.I. Qo'shmatov O.Q. "AUDIT" o'quv-uslubiy majmua. TOSHKENT – 2019

Auditorlik tekshiruvu uzoq vaqt davom etganida, auditor mijozning moliya - xo‘jalik faoliyatidagi va qonunchilikdagi o‘zgarishlarni hisobga olgan holda reja va dasturga zarur tuzatishlar kiritishi mumkin.

Auditning umumiy rejasi: mijoz faoliyati bilan tanishish, dastlabki rejalashtirish, tekshiriladigan xo‘jalik yurituvchi sub’ektning ichki nazorat tizimini baholash, tanlash hajmi va jiddiylik darajasini aniqlash, audit dasturini tayyorlash, auditni bevosita o‘tkazish jarayoni (dasturni bajarish), bajarilgan ishlar natijalarini tahlil qilish, barcha oraliq va umumiy hujjatlarni tayyorlash, tekshiruv natijalarini mijozga taqdim etish va hokazolarni o‘z ichiga olgan holda audit o‘tkazishning barcha bosqichlarini aks ettirishi lozim. Standartda ko‘rsatilishicha, auditor umumiy rejada audit o‘tkazish muddatlari va audit o‘tkazish grafigini tuzishni, auditorlik hisoboti (xo‘jalik yurituvchi sub’ekt rahbariyatiga yozma axborot) va auditorlik xulosasi tuzishni nazarda tutishi lozim. Rejalashtirish chog‘ida auditor quyidagilarni hisobga olishi zarur:

- kelgusi davrdagi vaqt sarfi hisob-kitobi (takroriy audit o‘tkazish hollarida) va haqiqiy mehnat xarajatlari;
- muhimlik darajasi;
- auditorlik guruhini tuzish, audit o‘tkazishga jalb qilinadigan auditorlar soni va malakasi;
- auditorlarni, ularning malakaviy darajalari va lavozimlariga muvofiq audit o‘tkaziladigan muayyan uchastkalarga taqsimlash;
- auditorlik guruhining barcha a’zolariga yo‘l-yo‘riq ko‘rsatish, ularni mijozning moliya-xo‘jalik faoliyati bilan tanishtirish ;
- auditorlik guruhi rahbarining reja bajarilishi va yordamchi auditorlar ishlari sifati ustidan nazorat o‘rnatishi;
- auditorlik amallarini bajarish bilan bog‘liq uslubiy masalalarni tushuntirish.

Auditning umumiy rejasi

Tekshirilayotgan tashkilot	“LENS TEXTILE INVEST” MCHJ
Audit davri	10.03.13 - 25.03.13
Kishi-soatlar soni	Akbarov S.I.
Auditorlik guruhi rahbari	Ilmiy rahbar
Auditorlik guruhi tarkibi	“LENS TEXTILE INVEST” MCHJ xodimlari
Rejalashtirilayotgan auditorlik xatari	0.0166
Rejalashtirilayotgan jiddiylik darajasi	5 927 491 243 so‘m (622 910 \$)

A-bosqich. Dastlabki rejalashtirish

№	Rejalashtirilayotgan ish turlari	O'tkazish davri	Bajaruvchi
1	Uchrashuv bayonnomasi		Vasikov P.N.
2	Anketa – (so'rovnoma)		Vasikov P.N.
3	Takliflar va majburiyatlar – xati		Vasikov P.N.
4	Auditga shartnoma va unga ilovalar		Pulatov G.R.
5	Ishni boshlash to'g'risida xat		Vasikov P.N.
6	Byurtmachidan og'zaki va yozma axborotlar olish		Pulatov G.R.
7	Bankdagi yozuvlar		Pulatov G.R.
8	Uchinchi shaxsdan so'rash		Mavlonov V.T

B-bosqich. Auditni rejalashtirish.

№	Rejalashtirilayotgan ish turlari	O'tkazish davri	Bajaruvchi
1	Faoliyatni o'rganish(moliyaviy hisobot shakllari)		Akbarov S.I.
2	Byurtmachining moliyaviy holati tahlili		Akbarov S.I.
3	Auditorlik tavakkalchiligi aniqlash		Pulatov G.R.
4	Auditdagi muxumlik hisob-kitobi		Pulatov G.R.
5	Auditning umumiy rejasi		Akbarov S.I.
6	Audit o'tkazish dasturi		Vasikov P.N.

V- bosqich. Auditorlik dalillarini to'plash va xujjatlashtirish

№	Rejalashtirilayotgan ish turlari	O'tkazish davri	Bajaruvchi
1	Buxgalteriya hisobining har bir bo'limini nazorat vositalari testlari va mohiyatiga ko'ra auditorlik rusum-qoidalari asosidagi tekshiruvi: (Asosiy vositalar; Nomoddiy aktivlar; Investitsiyalar; Kapital qo'yilmalar; Tugallanmagan qurilish; Tovar-moddiy zaxiralar; Debitorlik qarzlari; Pul mablag'lari; Hisobdor shaxslar; Xodimlar bilan hisob-kitoblar; Xususiy kapital; Qarz va kreditlar ; Kreditorlik qarzlari; Soliq va ajratmalar; Realizatsiya, tannarx; Operatsion va moliyaviy faoliyatdan olingan daromad va xarajat)		Akbarov S.I., Pulatov G.R., Mavlonov V., Salimov D.G.
2	Tahliliy amallar		

S – bosqich. Yakuniy bosqich

№	Rejalashtirilayotgan ish turlari	O‘tkazish davri	Bajaruvchi
1	Auditning yakuniy muolajalarini bajarish		
2	Auditor hisoboti va auditlik xulosa		
3	Auditning sifatning ichki nazorati		
4	Buyurtmachi bilan audit natijalari xaqida muloqat		

Ushbu jadvallarni Auditorlik tashkiloti rahbari va Auditorlik guruhi rahbari imzolagan holda rasmiylashtirilgan.

Auditorlik tekshiruvini amalga oshirish chog‘ida ko‘p hollarda mijoz faoliyatini 100% to‘liq tekshirish mumkin bo‘lmaydi. Shu boisdan rejada auditorlik tanlash qay tarzda amalga oshirilishini ko‘rsatish zarur Audit umumiy rejasi va dasturining ayrim bo‘limlarini xo‘jalik yurituvchi sub’ekt rahbariyati bilan kelishish ko‘zda tutilgan bo‘lib, bunda auditorlik tashkiloti audit uslublari va usullarini tanlashda mustaqil bo‘lib qoladilar. Ko‘p hollarda bunday kelishish, mijoz faoliyatining ayrim uchastkalarini batafsilroq tahlil etish bilan bog‘liq masalalarni rejalashtirish bosqichida ko‘zda tutish, auditorning tekshiruv chog‘idagi hatti-harakatlari mijoz-korxonah rahbariyati uchun tushunarli bo‘lishi, shuningdek auditorning ish jadvaliga muvofiq talab qilinadigan hujjatlar mijoz tomonidan tezkorlik bilan taqdim qilinishi va tekshiruvning u yoki bu bosqichida zarur bo‘ladigan moliyaviy xizmat xodimlarini ishdan ozod etish uchun maqsadga muvofiqdir.

Qarzdorliklarning o‘zaro hisoblashish tartibida qoplanishini tekshirish natijasida, auditor o‘zaro hisob-kitoblar uchun asos (shartnoma, tomonlardan birortasining o‘zaro hisob-kitoblar tartibidagi to‘lovni amalga oshirish to‘g‘risidagi iltimosnomasi) mavjudligini, qarz summasi va qoplash sanasini, hamda hisob registrilarida aks ettirishning to‘g‘riligini aniqlaydi.

O‘zaro talablarni hisobga olish, hisob-kitoblarni solishtirish dalolatnomasi va har ikkala tomon ishtirokida tuzilgan, o‘zaro talablarni hisobga olish to‘g‘risidagi tomonlardan birortasining xati (arizasi). Dalolatnomalarda majburiy rekvizitlardan tashqari, qarzdorlikni vujudga keltirgan shartnomalar va dastlabki hujjatlar ma’lumotlari, QQS summasi alohida ajratilgan holda ko‘rsatilishi lozim. Da’vo muddati o‘tib ketgan qarzdorliklar bo‘yicha o‘zaro talablarni hisobga olishga yo‘l qo‘yilmaydi. Amalga oshirilgan o‘zaro qarz surishishlarning qonuniyligini tekshirishda, qabul qilingan va puli to‘langan moddiy qiymatliklar bo‘yicha QQSni hisobga qabul qilishning asoslanganligi va sotilgan tovarlar (ish

va xizmatlar) bo'yicha QQS hisoblanishining to'liqligini aniqlashga maxsus e'tibor qaratiladi.

Berilgan bo'naklar bo'yicha hisob-kitoblarni tekshirish 4310-«Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo'naklar» hisobining hisob registrlari, bank ko'chirmalari va shartnomalar ma'lumotlari bo'yicha amalga oshiriladi.

Bunda mol yetkazib beruvchilarga bo'naklarning o'z vaqtida va to'g'ri berilganligi va hamda moddiy qiymatliklar uchun hisoblashilganda ularning hisobga olinganligi aniqlanadi.

Auditor 3110, 3120, 3190, 4310, 6010, 7010 hisoblarning qoldiqlarini analitik hisob registrlari bo'yicha tahlil qilish natijasida, moddiy qiymatliklar yetkazib berilgandan (ish, xizmatlar bajarilganidan) so'ng barcha berilgan bo'naklar bo'yicha yakuniy hisob-kitob qilinganini aniqlaydi.

Ushbu talabga rioya qilinayotganligini nazorat qilish nafaqat debitor va kreditor qarzlari aks ettirilishining haqqoniyligini, balki QQSni hisob-kitob qilishga taqdim etishning o'z vaqtidaligi, chet el valyutasida berilgan bo'naklar bo'yicha kurs va summa farqlarini to'g'ri aniqlash uchun zarur.

Xulosa:

Mol yetkazib beruvchilar bilan shartli birliklardan foydalanib hisob-kitob qilinganida summa farqlarini aks ettirish to'g'riligi va quyidagi shartlarga rioya qilinishini tekshiradi:

* summaviy farqlar sarflarni buxgalteriya tan olish sanasiga aks ettiriladi, ya'ni qarzni shakllanishi va o'zgarishiga ta'sir ko'rsatadi (6010, 7010 hisoblar bo'yicha yozuvlar);

* tovar-moddiy zahiralar va asosiy vositalar haqiqiy xarajatlar summasi bo'yicha tan olinadi, ya'ni kirim qilingan moddiy resurslar qiymati summaviy farqlarga tuzatiladi; ijobiy summa farqlari kirim qilingan moddiy resurslar qiymatini oshiradi (Dt 0820, 0830, 0840, 0890, 1010-1090, 2910 hisoblar va Kt 6010 yoki 7010 hisob va Dt 4410, Kt 6010 - QQS summasi); salbiy summa farqlari kirim qilingan moddiy resurslar qiymatini kamaytiradi. (Dt 0820, 0830, 0840, 0890, 1010-1090, 2910 hisoblar, KT 6010 yoki 7010 hisob qizil storno bilan va Dt 4410, Kt 6010 yoki 7010 hisob - QQS summasiga qizil storno bilan); moddiy zahiralar sotilganda yoki ishlab chiqarishga berilganda (Dt 2010, Kt 6010 (7010), Dt 4410, Kt 6010 (7010) - QQS)².

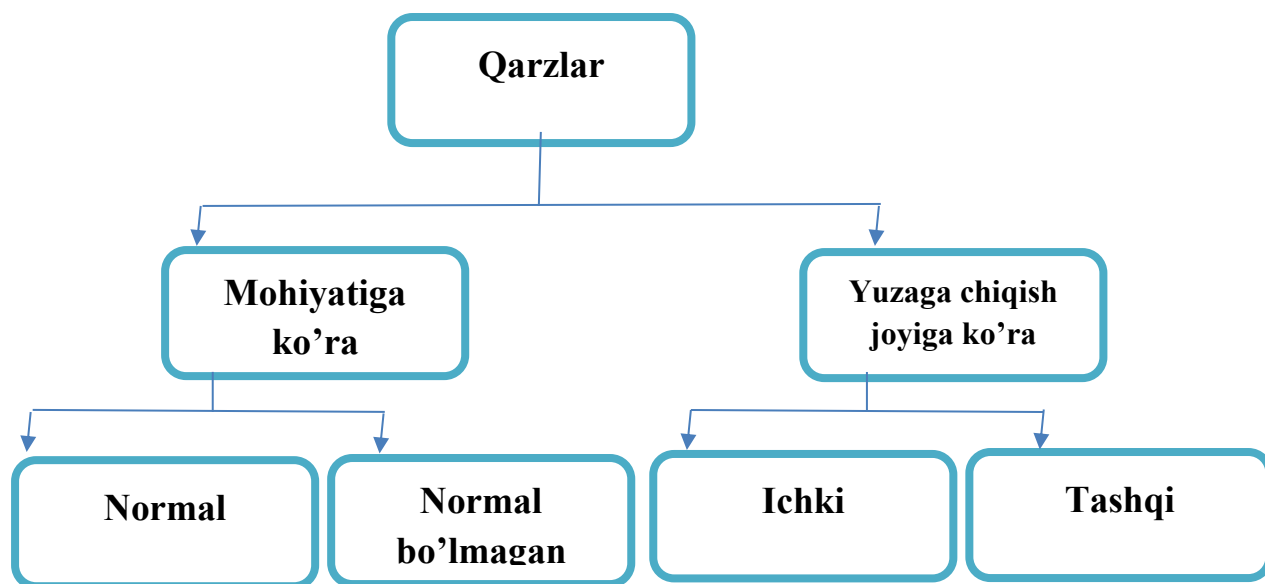
² Audit /darslik/ Sh.N.Fayziev, R.D.Dusmuratov, A.A.Karimov, I.N.Kuziev, A.Z.Avlokulov -T.:Toshkent-, 2014. 430 bet.

Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblarni tekshirish yakunida, auditor aniqlangan kamchiliklar va nomuvofiqliklarni umumlashtiradi hamda qoldiqlar haqqoniyligining dastlabki baholanishini aniqlashtiradi.

Auditor u yoki bu xo‘jalik muomalasining hujjatlar bilan qanday rasmiylashtirilayotganligi, hamda bunday faktlarni hisob registrlarida aks ettirishning ketma-ketligi ustidan nazorat o‘rnatishni kuzatadi. Bu ichki nazoratning ahvoli kabi, buxgalteriya hisobini yuritish tartibiga rioya qilinishini ham baholashga imkon beradi.

Tasdiqlash auditorlik dalili sifatida hisob-kitob va valyuta hisoblaridagi, mol yetkazib beruvchilar, xaridorlar, buyurtmachilar, turli debitorlar va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobga olinadigan hisoblardagi qoldiqlarning haq-qoniyligi to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni olish uchun qo‘llaniladi.

№50 AFMSga muvofiq: «auditorlik tashkiloti pul mablag‘lari, hisob-kitoblar, debitorlik va kreditorlik qarzlari hisobga olinadigan hisoblarning qoldiqlari to‘g‘risidagi ma‘lumotlarning haqqoniyligini tasdiqlovchi auditorlik dalillarini mustaqil (uchinchi) tomonlardan yozma ravishda olishi lozim». Hisob-kitob va valyuta hisoblaridagi qoldiqlar bank ko‘chirmalari bilan, debitorlik va kreditorlik qarzlarning haqqoniyligi esa taqqoslash dalolatnomalari bilan tasdiqlanadi.

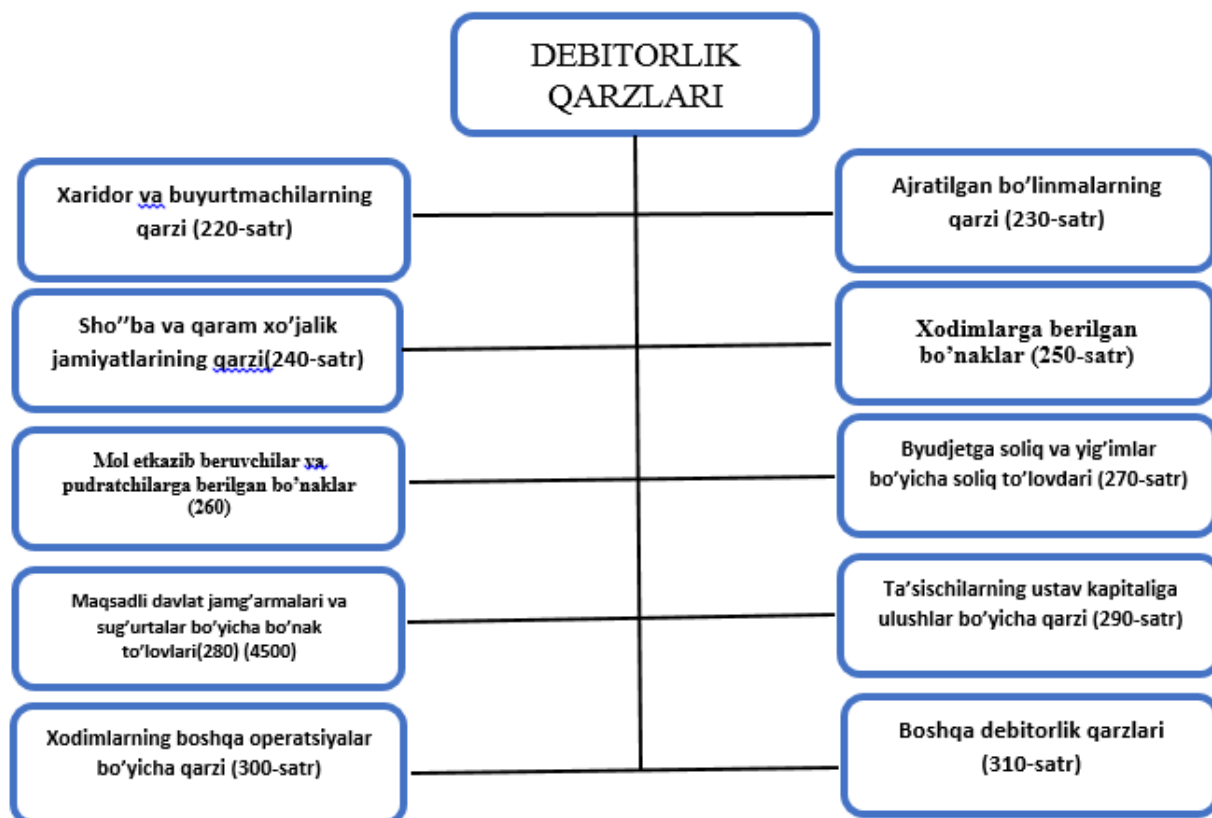
Hisob-kitoblarning ahvoli, oldi-sotdi ishlarining shartlarini va shunga o‘xshashlarni tasdiqlovchi zarur ma‘lumotlarni olish uchun turli tashkilotlarga so‘rovlar jo‘natiladi.

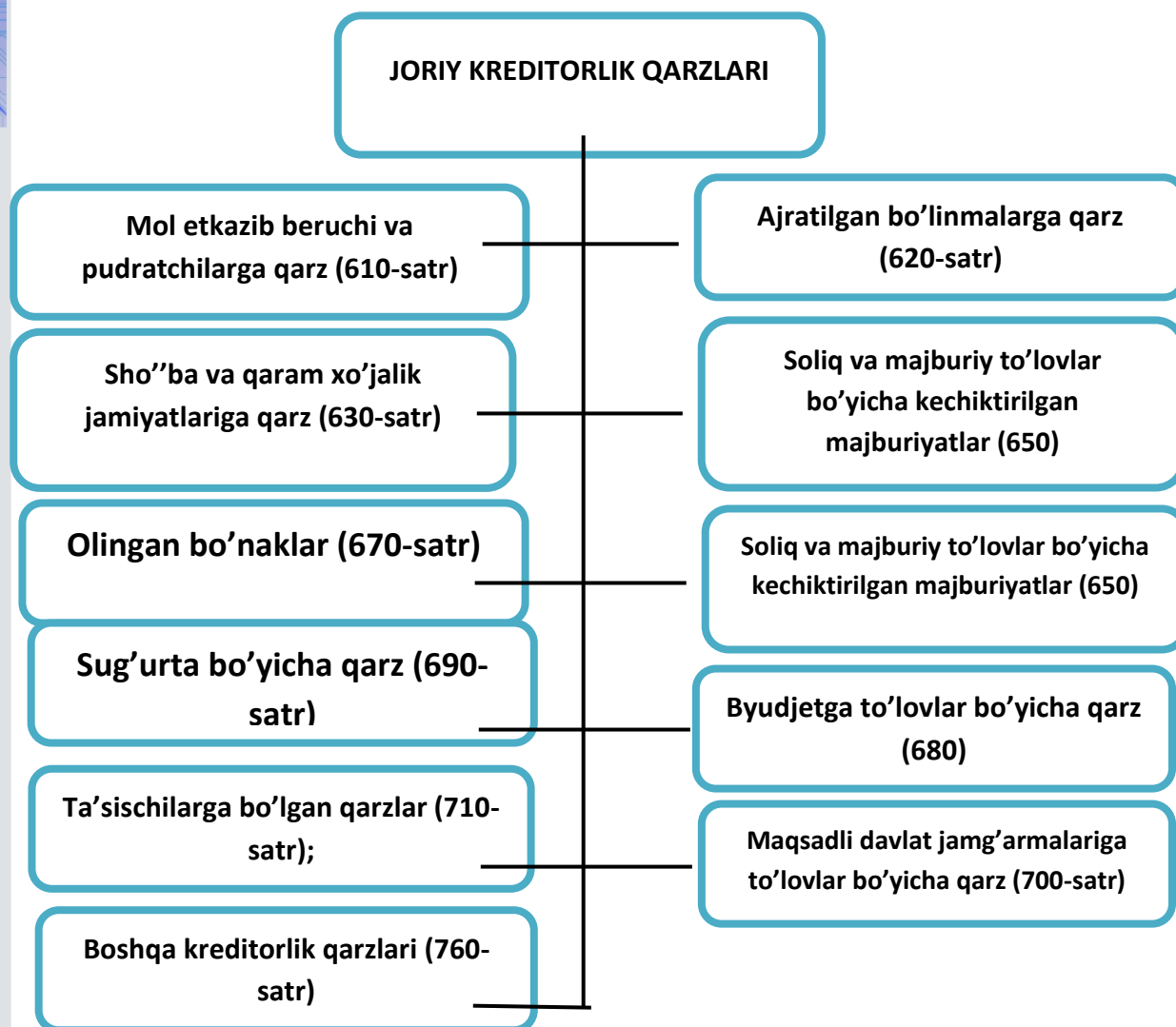
Ma'lumotlarni tasdiqlash uchun jo'natiladigan so'rovlar mijoz korxonalar rahbariyati nomidan tayyorlanib, unda tasdiqlovchi javobni auditorlik tashkilotiga jo'natish so'raladi. Shunday qilib, mijoz-korxonalar tomonidan ma'lumotni tasdiqlash uchun uchinchi tomonga jo'natilgan so'rovning yozma tasdigini auditorlik tashkiloti oladi.

Zarur hollarda auditorlik tashkiloti tasdiqlatish uchun so'rov jo'natilgan uchinchi tomon bilan bevosita aloqa o'rnatishi ham mumkin.

Agar auditorlik tashkiloti salbiy javob olsa yoki umuman javob olmasa, u holda mijoz korxonalar ma'lumotlarining haqqoniyligini aniqlashtirish uchun qo'shimcha auditorlik amallarini qo'llashi zarur.

Auditor to'plangan dalillar yetarliligini baholashda ushbu holatlar aniqlangan bosqichni (rejalashtirish, audit o'tkazish) hisobga olishi kerak. Shuningdek, kata xatolar xatarini dastlabki baholash va batafsil tekshirish rejalari ham e'tiborga olinishi lozim.

Agar bunday holatlar rejalashtirish bosqichida aniqlangan va hisobga olingan bo'lsa, unda auditor to'plangan dalillarning etarililigiga va rejalashtirilgan hamda qo'shimcha auditorlik amallarini bajarishning maqsadga muvofiqligiga baho berishi zarur.

Auditorlik tekshiruvining asosiy bosqichlarini o'tkazish natijalari audit o'tkazishdan qo'yilgan maqsadga erishilganlik darajasini baholagan holda auditorning ishchi hujjatlarida qaid qilinishi lozim.

Masalan, audit o'tkazish dasturining «Debitor va kreditor qarzlarni tekshirish» bo'limi bo'yicha o'tkazilgan audit natijalarini baholashda quyidagi auditorlik amallarini tahlil qilish va baholash maqsadga muvofiq:

- keyingi pul kirimlari va tegishli hisoblar qoldiqlaridan to'langan to'lovlarga doir dastlabki hujjatlarni tekshirish. Auditorlar odatda buxgalteriya balansi

tuzilgandan keyingi to audit o'tkazilgan oxirgi kunga qadar amalga oshirilgan to'lovlarni ham tekshiradi. Bu tekshiruv natijalari hisob ma'lumotlarining ishonchliligini joriy majburiyatlarni balansda aks ettirishning to'liqligi va haqqoniyligi nuqtai nazaridan baholashga imkon beradi. Ushbu amallarni bajarish natijasida joriy majburiyatlar to'liq va haqqoniy aks ettirilganligi to'g'risida olingan dalillar, buxgalteriya hisoboti tuzilganidan so'ng to'langan qarzlarga nisbatan etarli darajada deb baholanishi mumkin. Shundan so'ng auditor to'lovi tasdiqlangan va tasdiqlanmagan qarzlarning summalarining katta

- kichikligini baholaydi;

- hisoblarni buxgalteriya hisoboti tuzilganidan so'ng tayyorlangan moddiy javobgar shaxslar hisobotlari bilan, hisob ma'lumotlari bo'yicha qoldiqlar bilan solishtirish. Buxgalteriya hisoboti tuzilgan kundan oldin olingan barcha hisoblar (yetkazib berilgan tovarlar, bajarilgan ish va ko'rsatilgan xizmatlar uchun) joriy davrdagi hisobda va shu davr uchun tuzilgan hisobotda aks ettirilishi kerak.

Shuning uchun buxgalteriya balansi tuzilgan sanadan so'ng tayyorlangan materiallar harakati to'g'risidagi hisobotlar va hisoblardagi sanalar, mulklar va majburiyatlarning balansda to'g'ri aks ettirilganligini tekshirish maqsadida taqqoslanishi maqsadga muvofiq.

- mavjud qoldiqlarni hisob-fakturalar ma'lumotlari, moddiy javobgar shaxslar hisobotlari va to'lov hujjatlari bilan solishtirish. Agar debitor va kreditor qarzlarning miqdori xo'jalik yurituvchi sub'ekt moliyaviy ahvoli uchun sezilarli darajada bo'lsa, auditorlar hisobga olishning to'g'riligi va aniqligini tekshirishi, shuningdek, hisob ma'lumotlari bo'yicha majburiyatlarning oshirib ko'rsatilmaganligini aniqlashlari lozim. Bu holda dastlabki hujjatlar ma'lumotlari analitik hisob registrlari (jurnallar, oborot yoki saldo vedomostlari) da aks ettirilgan axborotlar bilan, oldin eng katta qoldiqlilaridan boshlab (chunki ular bo'yicha oshirib ko'rsatish ehtimoli ko'proq) solishtiriladi. Olingan ma'lumotlar bo'yicha hisob yozuvlarida (masalan, bitta hisobni hisob registrida ikki marta aks ettirish va shunga o'xshash) majburiyatlar (debitor va kreditor qarzlari) oshirib ko'rsatilish holatlarining katta-kichikligini baholash zarur.

- mol yetkazib beruvchilar va boshqa kontragentlar bilan hisob-kitoblarni tasdiqlash. Audit o'tkazish chog'ida bunday tasdiqni olish majburiy emas. Lekin, ushbu amal ko'pchilik hollarda katta naf keltirishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. “Baholash Ekspertlik Markazi” MChJ №05/30 sonli baholash xisoboti. Xonobod-23.05.2019 yil.
2. S.X.Rustamova, O.O.Mo‘ydinov. Kredit operatsiyalar hisobi va auditning tashkiliy-uslubiy ta'minotini takomillashtirish. [Monografiya] – “Omadbek print number one” MCHJ. Andijon: 2025. – 100 b.
3. B.A.Xasanov, M.Y.Raximov, Z.A.Muqumov, A.I.Aliqulov, A.B.Jumanova, N.SH.Xajimuratov, R.B.Xasanova; Moliyaviy tahlil. Darslik. / – T.: “Iqtisodiyot”, 2019. – 736 b.
4. B.Mo‘ydinov. “Iqtisodiy tahlil va audit” o‘quv qo‘llanma Andijon-2022
5. Do‘smuratov R.D. Audit asoslari. Darslik. – T.: 2003, 250-bet
6. F.B.Yangiboyev. “Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish”.
7. <https://lex.uz/docs/-4581969> “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi o‘zbekiston respublikasi qonuniga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish haqida O‘zbekiston Respublikasining qonuni.

